

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. i članku 52. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Hrvatski sabor je na sjednici dana 5. listopada 2007. godine donio Zakon o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (Narodne novine, broj 109/2007).

Pozivom na navedeni Zakon izvršene su izmjene i dopune Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/2001, 60/2001, 129/2005, 109/2007 i 125/2008) kao temeljnog zakona kojim je uređen sustav lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, te ovlasti i nadležnosti tijela lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica. Rečenim Zakonom ukinuta su općinska, gradska, odnosno županijska poglavarstva, a njihove ovlasti povjerene su neposredno izabranim općinskim načelnicima, gradonačelnicima i županima.

Kako je sukladno navedenome sve posebne zakone za pojedina područja iz nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave potrebno uskladiti sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, to je bilo potrebno izmijeniti i odredbe važećeg Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

III. POTREBNA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

Tekst Prijedloga zakona izmjenama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama dan je u obliku Konačnog prijedloga Zakona, s obrazloženjem.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 6/2002-pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008) podnosi se Zakon o izmjenama Zakona pomorskom dobru i morskim lukama u hitni postupak kako bi se osiguralo njegovo brzo usklađenje sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, kao temeljnim Zakonom kojim je uređen sustav lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, a što se cijeni osobito važnim za rad države te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA ZAKONA
POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA**

Članak 1.

U Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/2003, 100/2004 i 141/2006) u članku 19. stavku 2., članku 20. stavku 2., članku 22. stavku 1., članku 36. stavku 3., članku 74. stavku 1., članku 75. stavku 2., članku 76. stavak 6. i članku 80. stavku 4. točki 1. riječi „županijsko poglavarstvo“ zamjenjuju se riječima „županijska skupština“ u odgovarajućem rodu i padežu.

Članak 2.

U članku 4. stavku 4., članku 21. stavku 1., članku 37. stavku 2., članku 44. stavku 2., članku 46. stavku 3., članku 51. stavku 2. točki 2., članku 51. stavku 3., članku 76. stavku 4., članku 76. stavku 5. i članku 77. stavku 3. riječi „županijsko poglavarstvo“ zamjenjuju se riječima „župan“ u odgovarajućem rodu i padežu.

Članak 3.

U članku 37. stavku 2., članku 44. stavku 2. i članku 51. stavku 2. točki 3. riječi „općinsko ili gradsko vijeće“ zamjenjuje se riječima „općinski načelnik ili gradonačelnik“ u odgovarajućem rodu i padežu.

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

OBRAZLOŽENJE UZ ČLANKE

Uz članke 1., 2., i 3.

Radi ukidanja poglavarstava bilo je potrebno poslove koji su im zakonom bili povjereni prerasporediti na skupštinu županije i na župana, odnosno na gradska/općinska vijeća i gradonačelnike odnosno načelnike.

Svi poslovi koji proizvode posljedice na duže vremensko razdoblje i predstavljaju poslove upravljanja (davanje koncesija na pomorskom dobru, odlučivanje o obuhvatu lučkog područja, koncesije za posebnu upotrebu, itd.) povjeravaju se predstavničkim tijelima odnosno skupštini županije, gradskim/općinskim vijećima, dok se operativni poslovi provedbe povjeravaju županu, gradonačelniku odnosno načelniku.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

ČLANCI ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA KOJI SE MIJENJAJU

Članak 4.

Morska obala se proteže od crte srednjih viših visokih voda mora i obuhvaća pojas kopna koji je ograničen crtom do koje dopiru najveći valovi za vrijeme nevremena kao i onaj dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korištenju mora za pomorski promet i morski ribolov, te za druge svrhe koje su u vezi s korištenjem mora, a koji je širok najmanje šest metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda.

Morska obala uključuje i dio kopna nastao nasipavanjem, u dijelu koji služi iskorištavanju mora.

Crtu srednjih viših visokih voda utvrđuje Hrvatski hidrografski institut.

Iznimno, na prijedlog županijskog poglavarstva, Ministarstvo može odrediti da se morskom obalom smatra i uži dio kopna ako to zahtjeva postojeće stanje na obali (potporni zidovi, zidovi kulturnih, vjerskih, povijesnih i sličnih građevina).

Članak 19.

Posebna upotreba pomorskog dobra smatra se:

1. gradnja na pomorskom dobru građevina za potrebe vjerskih zajednica, za obavljanje djelatnosti na području kulture, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, znanosti, informiranja, športa, zdravstva, humanitarnih djelatnosti i druge djelatnosti koja se ne obavlja radi stjecanja dobiti,

2. gradnja na pomorskom dobru građevina i drugih objekata infrastrukture (ceste, pruge, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža i sl.), građevine i drugi objekti za potrebe obrane, unutarnjih poslova, regulaciju rijeka i drugih sličnih infrastrukturnih objekata.

Odluku o koncesiji za posebnu upotrebu u smislu stavka 1. ovoga članka za objekte državnog značaja donosi Vlada Republike Hrvatske, a odluka o koncesiji za posebnu upotrebu u smislu stavka 1. ovoga članka za objekte županijskog značaja donosi županijsko poglavarstvo, a za objekte lokalnog značaja odluku donosi općinsko ili gradsko vijeće.

U nacionalnom parku i posebnom rezervatu koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra može dati samo Vlada Republike Hrvatske, a u ostalim zaštićenim dijelovima prirode koncesiju daje nadležno tijelo iz članka 20. ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva za poslove zaštite prirode.

Pravnoj osobi koja upravlja nacionalnim parkom, strogim ili posebnim rezervatom, može se odlukom Vlade Republike Hrvatske dati posebna upotreba pomorskog dobra.

Članak 20.

Koncesija se daje na rok od 5 do 99 godina.

Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, te za korištenje ili gradnju građevina od važnosti za županiju daje županijsko poglavarstvo na rok do najviše 20 godina, a prethodni postupak provodi nadležno upravno tijelo u županiji.

Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, koja obuhvaća korištenje ili gradnju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku daje Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina, a prethodni postupak provodi Ministarstvo.

Koncesiju koja obuhvaća gradnju novih građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, koja zahtijeva velika ulaganja, te se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku od 50 godina, Vlada Republike Hrvatske daje na rok od preko 50 godina uz suglasnost Hrvatskoga sabora.

Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku određene su propisima iz područja prostornog uređenja, a građevine od važnosti za županiju smatraju se sve ostale građevine.

Prilikom određivanja roka za koncesiju uzima se u obzir namjena, opseg i visina potrebnih ulaganja, te ukupni gospodarski učinci koji se postižu koncesijom.

Iznimno, ako je određeni projekt u interesu Republike Hrvatske ili ako to ocjeni opravdanim, Vlada Republike Hrvatske uvijek može odlučiti o raspisivanju javnog prikupljanja ponuda i davanju koncesije na pomorskom dobru.

U slučaju promjene namjene prostora koje je obuhvaćeno koncesijom, promjenom dokumenata prostornog uređenja, ovlaštenik koncesije može zatražiti promjenu namjene koncesije u kojem slučaju davatelj koncesije može odlučiti o izmijeni odluke o koncesiji te utvrditi nove uvjete, opseg i obuhvat korištenja pomorskog dobra

Članak 21.

Županijska skupština na prijedlog županijskog poglavarstva, a na zahtjev grada/općine može ovlaštenje za davanje koncesija na području grada/općine povjeriti gradu/općini.

Odluku o davanju koncesije prema stavku 1. ovoga članka donosi gradsko, odnosno općinsko vijeće.

Članak 22.

Županijsko poglavarstvo može iznimno, na zahtjev ovlaštenika, za koncesiju iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, produžiti rok trajanja koncesije na ukupno 30 godina, te sukladno tome izmijeniti i ostale uvjete iz odluke i ugovora o koncesiji u sljedećim slučajevima:

- ako nove investicije to gospodarski opravdavaju,
- ako nastupi viša sila.

Vlada Republike Hrvatske može iznimno, na zahtjev ovlaštenika, za koncesiju iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona produžiti rok trajanja na ukupno 60 godina, te sukladno tome izmijeniti i ostale uvjete iz odluke i ugovora o koncesiji iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Članak 36.

Koncesije se upisuju u upisnike koncesija.

Upisnici koncesija jesu javne knjige, vode se u pisanom obliku, a mogu se voditi i u elektroničkom obliku.

Upisnik koncesija za koncesije koje daje Vlada Republike Hrvatske vodi Ministarstvo, a za koncesije koje daje županijsko poglavarstvo upisnik vodi nadležno upravno tijelo u županiji.

Svatko može zahtijevati uvid u upisnik koncesija u nazočnosti voditelja upisnika

koncesija i dobivati ispis.

Sadržaj upisnika koncesija, načina vođenja i uvida u upisnik propisuje Ministar.

Članak 37.

Postupak za davanje koncesije, te kriteriji za određivanje visine koncesijske naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Poglavarstvo županije, grada ili općine dužni su putem nadležnog tijela samouprave u županiji jednom godišnje dostavljati Ministarstvu pisano izvješće o broju izdanih koncesija, prikupljenim sredstvima, te načinu trošenja sredstava za upravljanje pomorskim dobrom, kao i godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom.

Članak 44.

Ministar donosi propis o razvrstaju luka iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona, sukladno odluci o mjerilima za njihov razvrstaj.

Ako nastupe okolnosti prema kojima neka od luka udovolji mjerilima za drugačiji razvrstaj, lučka uprava, županijsko, gradsko ili općinsko poglavarstvo mogu podnijeti prijedlog za drugačiji razvrstaj luka.

Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti nakon proteka roka od dvije godine od donošenja posljednjeg akta iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 46.

Godišnji program rada i razvoja luke donosi, na prijedlog ravnatelja, upravno vijeće lučke uprave.

U lukama iz članka 42. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona suglasnost na program iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo i Ministarstvo financija.

U lukama iz članka 42. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona program iz stavka 1. ovoga članka donosi se uz suglasnost županijskog poglavarstva, te uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za otoke i suglasnost Ministarstva uz obvezu usmjeravanja najmanje 30% sredstava na lučko područje gdje je prihod nastao.

C) TIJELA LUČKE UPRAVE

Članak 51.

Tijela lučke uprave su Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće čine:

1. četiri predstavnika Vlade Republike Hrvatske od kojih je jedan zaposlenik lučke kapetanije na čijem je području sjedište lučke uprave, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske,

2. jedan predstavnik županije na čijem je području sjedište lučke uprave, kojeg imenuje županijsko poglavarstvo,

3. jedan predstavnik grada, odnosno općine na čijem je području sjedište lučke uprave, kojeg imenuje gradsko ili općinsko poglavarstvo,

4. jedan predstavnik svih ovlaštenika koncesija koji obavljaju djelatnosti na lučkom području, a kojeg imenuje Savjet iz članka 59. ovoga Zakona.

Iznimno, ako lučko područje lučke uprave obuhvaća gradove, odnosno općine dviju ili više županija u upravno vijeće se uz članove iz stavka 2. ovoga članka imenuje jedan predstavnik županije na čijem području se ne nalazi sjedište lučke uprave, a imenuje ga županijsko poglavarstvo.

Mandat članova Upravnog vijeća i predsjednika je četiri godine. Iste osobe mogu

biti ponovno imenovane za člana Upravnog vijeća.

A) LUČKO PODRUČJE

Članak 74.

Županijsko poglavarstvo utvrđuje lučko područje za sve luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja na svom području, u skladu s prostornim planom i uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Lučka uprava je dužna predložiti promjenu akta o lučkom području ako to zahtijevaju razvojni, gospodarski, administrativni ili drugi razlozi.

Lučko područje luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja obuhvaća područje namijenjeno za obavljanje linijskog pomorskog prometa, komunalni vez koji obuhvaća vez plovnog objekta čiji vlasnik ima prebivalište na području jedinice lokalne samouprave ili plovni objekt pretežito boravi na tom području i upisan je u upisnik brodova nadležne lučke kapetanije ili očevidnik brodica nadležne lučke kapetanije ili ispostave, nautički vez za nautička plovila, ribarski vez i privezišta.

Kriterije za određivanje namjene pojedinog dijela luke prema prethodnom stavku, način plaćanja, uvjete korištenja, te određivanja visine naknade i raspodjele propisati će ministar uz suglasnost ministra nadležnog za prostorno planiranje

B) LUČKA UPRAVA

Članak 75.

Radi upravljanja, gradnje i korištenja luka otvorenih za javni promet koje su od županijskog i lokalnog značaja za područje svake županije može se osnovati više lučkih uprava na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, u kojem slučaju su podnositelji zahtjeva i suosnivači.

Osnivač lučke uprave iz stavka 1. ovoga članka je županija (u daljnjem tekstu: županijska lučka uprava), a odluku o njenom osnivanju donosi županijsko poglavarstvo.

Odluka o osnivanju županijske lučke uprave može se donijeti nakon utvrđivanja lučkog područja.

Na županijsku lučku upravu primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na lučku upravu koju osniva Vlada Republike Hrvatske, ako neko pitanje za županijsku lučku upravu nije drugačije uređeno.

Ministar će donijeti propis kojim će se odrediti kriteriji za osnivanje više lučkih uprava iz stavka 1. ovoga članka

C) TIJELA LUČKE UPRAVE

Članak 76.

Tijela lučke uprave su Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće ima pet članova od kojih dva člana i predsjednika imenuju osnivači, jednog člana imenuje ministar iz redova lučke kapetanije na čijem području je sjedište lučke uprave, a jednog člana imenuju predstavnici ovlaštenika koncesije koji imaju koncesije na području lučke uprave.

Mandat članova Upravnog vijeća i predsjednika je četiri godine. Iste osobe mogu biti ponovno imenovane za člana Upravnog vijeća.

Županijsko poglavarstvo može raspustiti Upravno vijeće lučke uprave na prijedlog župana:

1. ako ne donese godišnji plan razvoja luke,
2. ako godišnji plan i program rada i razvoja luke ne budu prihvaćeni ili se ne ostvaruju,
3. u drugim naročito opravdanim slučajevima.

Upravno vijeće odobrava financijski izvještaj o radu i izvještaje o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja luke i dostavlja putem nadležanoga upravnog tijela županije, županijskom poglavarstvu.

Upravno vijeće donosi statut lučke uprave uz suglasnost županijskog poglavarstva.

Članak 77.

Na osnovi javnog natječaja, na prijedlog natječajne komisije, a uz suglasnost ministra, ravnatelja lučke uprave imenuje Upravno vijeće lučke uprave na vrijeme od četiri godine.

Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

Ravnatelj je za svoj rad odgovoran Upravnom vijeću i županijskom poglavarstvu.

4. Luke posebne namjene

Članak 80.

Odluku o osnivanju luke posebne namjene iz članka 42. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane.

Luka iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti samo za vojne namjene u skladu s posebnim zakonom.

Luke posebne namjene, osim luka iz stavka 1. ovoga članka, određuju se odlukom o davanju koncesije.

Koncesiju za luku posebne namjene iz stavka 3. ovoga članka daje:

1. za luke od županijskog značaja županijsko poglavarstvo na rok do 20 godina,
2. za luke od značaja za Republiku Hrvatsku Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina,
3. za luke od značaja za Republiku Hrvatsku Vlada Republike Hrvatske na rok preko 50 godina uz suglasnost Hrvatskoga sabora.

Na određivanje roka za davanje koncesije za luke posebne namjene odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 20. stavka 6. ovoga Zakona.

Postupak dodjele koncesije za luke iz članka 42. stavka 3. ovoga Zakona, propisat će Vlada Republike Hrvatske.

Donošenje odluke o davanju koncesije za luke posebne namjene iz stavka 1. i 3. ovoga članka, mora biti utemeljeno na prostornim planovima.